

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Кафедра міжнародного права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор

2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»
(3 курс)

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський рівень)

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 29 «Міжнародні відносини»

Спеціальність – 293 «Міжнародне право»

Освітня програма – «Міжнародне право»

Факультет міжнародних відносин

Львів - 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань – 29 «Міжнародні відносини», спеціальності – 293 «Міжнародне право» факультету міжнародних відносин. Львівський національний університет імені Івана Франка. Львів, 2023. 29 с.

Розробники:

Зубарева Антоніна Євгенівна, к.ю.н, доцент кафедри міжнародного права

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри міжнародного права
Протокол № 1 від “29” серпня 2023 р.

Завідувач кафедрою міжнародного права

_____ (Репецький В. М.)

“29” серпня 2023 р.

© Зубарева А. Є., 2023

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності» розроблена відповідно до освітньої програми «Міжнародне право» підготовки бакалаврів спеціальністю – 293 «Міжнародне право» галузі знань – 29 «Міжнародні відносини».

Найменування показників	Рівень вищої освіти, галузі знань, спеціальність освітньої програми	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	<i>заочна форма навчання</i>
Кількість кредитів – 2	Галузь знань 29 Міжнародне право	Нормативна	
Модулів – 1	Напрямок 293	<i>Рік підготовки:</i>	
Змістових модулів – 1	Спеціальність (професійне спрямування) Міжнародне право	<i>Семестр</i>	
Загальна кількість годин – 60		5й	-й
		<i>Лекції</i>	
		16 год	год
		<i>Практичні, семінарські</i>	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 (лекції – 1, семінари – 1) самостійної роботи студента – 1	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	16 год	год
<i>Самостійна робота</i>			
28 год			
Вид контролю: залік			

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – набуття студентами навичок щодо розуміння правових характеристик, які використовуються у зовнішньоекономічній діяльності, визначити особливості міжнародних договорів за участю України й інших держав стосовно зовнішньоекономічної діяльності, а також сформувати вміння вирішувати актуальні питання та проблематику у сфері зовнішньоекономічної діяльності на основі індивідуальних досліджень.

Завдання навчальної дисципліни:

формування у студентів спеціалізованих знань у сфері правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності, які допоможуть застосовувати джерела правового регулювання на практиці у цій сфері;

набуття студентами спеціалізованих навичок щодо розв'язання питань, які виникають у суб'єктів господарювання під час формування та здійснення зовнішньоекономічної діяльності, а також при вирішенні спорів у цій сфері;

навчити студентів використовувати набуті знання та уміння, які необхідні для аналізу міжнародно-правових та національних норм, що регулюють договірні відносини в сфері зовнішньоекономічної діяльності.

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен «Правове регулювання шлюбно-сімейних відносин з іноземним елементом» студент повинен:

Загальні компетентності (ЗК):

здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
знання і розуміння предметної сфери та розуміння професійної діяльності;
здатність застосовувати отримані знання у практичних ситуаціях;
здатність до адаптації та дій в новій ситуації, перш за все у міжнародному середовищі;
здатність аргументовано обирати шляхи вирішення проблеми професійного спрямування, критично оцінювати отримані результати та обґрунтовувати прийняті рішення.

Фахові компетентності спеціальності (ФК):

здатність відстоювати національні інтереси власної держави за допомогою міжнародно-правових інструментів;

вміти здійснювати юридичний аналіз та надавати юридичну кваліфікацію подій міжнародного життя на основі міжнародно-правових норм;

здатність застосовувати знання засад та змісту основних галузей та інститутів міжнародного публічного права, права ЄС та національного права;

здатність застосовувати методи міжнародного приватного права при захисті громадян України та юридичних осіб за кордоном;

володіти знаннями про особливості застосування європейського права та права Європейського Союзу, які зумовлені членством нашої держави у Раді Європи та кандидатом у члени ЄС;

здатність аналізувати договірний та інституційний механізм правового регулювання європейської інтеграції, вміння аналізувати практику рішень Суду ЄС та національних судів держав-членів;

здатність адаптувати та використовувати міжнародно-правові норми та принципи у національній правовій системі;

здатність надавати юридичні висновки і консультації з питань міжнародного права, національного права України; визначати юридичні ризики зовнішньоекономічних ініціатив, встановлювати шляхи їхньої мінімізації;

уміння розробляти юридичну позицію в інтересах клієнта, а також контраргументи проти позиції опонентів; проводити дискусію з міжнародно-правових та загально-юридичних питань.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти **повинні знати:**

поняття та зміст основних категорій зовнішньоекономічної діяльності;

розуміти основні приватно-правові норми міжнародного договірного права та методологію їхнього тлумачення;

правові позиції правозастосування нормативних джерел у сфері регулювання зовнішньоекономічної діяльності, а саме державою та її органами, а також – суб'єктами господарювання;

модернізацію правового режиму надання послуг суб'єктами ЗЕД України та суб'єктами господарювання державного сектору економіки;

теоретико-правові засади правового режиму зовнішньоекономічної діяльності та підґрунття модернізації правового режиму зовнішньоекономічної діяльності;

правові засади співробітництва України з Європейським Союзом та його державами-членами у сфері зовнішньоекономічної діяльності.

У процесі вивчення початкової дисципліни студенти **повинні вміти:**

- систематизувати втілення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права міжнародних приватноправових договірних відносинах;
- аналізувати взаємодію міжнародних господарсько-правових систем із вітчизняними господарсько-правовими інститутами;
- здійснювати порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів договірного права різних правових систем;
- застосовувати положення нормативних джерел у сфері регулювання зовнішньоекономічної діяльності на практиці;
- застосовувати набуті теоретичні знання на практиці, при міжнародно-правовому аналізі здійснення зовнішньоекономічної діяльності її суб'єктами;
- формуванню проектів правозастосовних актів у різних сферах правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Програмні результати навчання (ПРН):

- застосовувати отримані знання й уміння з міжнародного права при вирішенні практичних завдань;
- формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми;
- передбачати широкі загальносуспільні наслідки укладення міжнародного договору або вчинення іншої дії дипломатичного або міжнародно-правового характеру, прийняття внутрішньодержавних нормативно-правових актів;
- використовувати практику ЄСПЛ, інших міжнародних судових та арбітражних органів, теоретичні знання з міжнародного і національного права для обґрунтування і захисту власної позиції, захисту інтересів клієнта та в інших професійних сферах;
- виявляти знання та розуміння стосовно міжнародно-правових доктрин, цінностей, принципів функціонування національної та міжнародної правових систем;
- застосовувати набуті знання та уміння при вирішенні практичних завдань;
- надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів на національному та міжнародному рівнях.
- демонструвати розуміння формування та функціонування державно-правових інститутів, ухвалення правових актів міжнародного права, права ЄС та національного права.

Навчальна дисципліна «Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності» знаходиться в тісному зв'язку з навчальними дисциплінами: «Міжнародне приватне право», «Порівняльне цивільне право», «Порівняльне цивільне процесуальне право», «Складання

юридичних документів та основи документообігу», «Актуальні проблеми міжнародного приватного права», «Спеціалізовані установи ООН», «Правове регулювання міжнародних перевезень».

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1

Тема № 1. Загальні положення та правове регулювання зовнішньоекономічного договору купівлі-продажу (4 год)

Поняття зовнішньоекономічного контракту та його умови. Колізійні норми, що застосовуються до зовнішньоекономічного контракту. Право, що застосовується до зовнішньоекономічних контрактів. Форма зовнішньоекономічного контракту. Умови зовнішньоекономічного контракту. Конвенція ООН про договори міжнародної купівлі-продажу 1980 р. Договір міжнародної купівлі-продажу товарів. Відповідальність і регулювання спорів, при виконанні зобов'язань зовнішньоекономічного договору купівлі-продажу. Застосування правил ІНКОТЕРМС при укладенні договорів міжнародної купівлі-продажі товарів. Базові умови поставок ІНКОТЕРМС 2010.

Тема № 2. Теоретико-правові засади правового режиму зовнішньоекономічної діяльності (2 год)

Загальнотеоретичне поняття правового режиму. Поняття правового режиму зовнішньоекономічної діяльності. Поняття та напрями зовнішньоекономічної діяльності, як предмету правового регулювання

Тема № 3. Теоретико-нормативне підґрунття модернізації правового режиму зовнішньоекономічної діяльності (4 год)

Основні економічні та соціальні вимоги модернізації правового режиму ЗЕД. Сучасні джерела правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності України, що виступають об'єктом та формою модернізації її правового режиму. Вплив міжнародного економічного права на регулювання сучасних зовнішньоекономічних відносин України та їх модернізацію. Основні міжнародні зобов'язання України, що впливають на модернізацію правового режиму зовнішньоекономічної діяльності.

Тема № 4. Правові засади співробітництва України з Європейським Союзом та його державами-членами у сфері зовнішньоекономічної діяльності (2 год)

Передумови модернізації правового режиму ЗЕД відповідно до взятих на себе Україною зобов'язань перед ЄС та його державами-членами. Загальна характеристика модернізації правового режиму ЗЕД в Україні на підставі Угоди про асоціацію з ЄС. Право Європейського Союзу як орієнтир для модернізації українського зовнішньоекономічного законодавства.

Тема № 5. Модернізація правового режиму надання послуг суб'єктами ЗЕД України (2 год)

Поняття та зміст послуг ЗЕД як загально правові категорії. Гармонізація правового регулювання послуг ЗЕД за законодавством України та законодавством ЄС. Проблемні питання податкового стимулювання експорту послуг за законодавством України.

Тема № 6. Модернізація режиму здійснення ЗЕД суб'єктами господарювання державного сектору економіки (2 год)

Організаційно-правові засади здійснення ЗЕД суб'єктами господарювання державного сектору економіки. Основні чинники та напрями удосконалення порядку здійснення ЗЕД суб'єктами господарювання державного сектору економіки.

3. Структура навчальної дисципліни

	Тема	Лекції (год)	Семінари (год)	Самостійна робота (год)	
1	Загальні положення та правове регулювання зовнішньоекономічного договору купівлі-продажу	4	4	4	
2	Теоретико-правові засади правового режиму зовнішньоекономічної діяльності	2	2	4	
3	Теоретико-нормативне підґрунття	4	4	5	

	модернізації правового режиму зовнішньоекономічної діяльності				
4	Правові засади співробітництва України з Європейським Союзом та його державами-членами у сфері зовнішньоекономічної діяльності	2	2	5	
5	Модернізація правового режиму надання послуг суб'єктами ЗЕД України	2	2	5	
6	Модернізація режиму здійснення ЗЕД суб'єктами господарювання державного сектору економіки	2	2	5	
	Всього за семестр	16	16	28	60

5. Теми семінарських занять

Тема 1. Загальні положення та правове регулювання зовнішньоекономічного договору купівлі-продажу (4 год)

1. Поняття зовнішньоекономічного контракту та його умови.
2. Колізійні норми, що застосовуються до зовнішньоекономічного контракту.
3. Право, що застосовується до зовнішньоекономічних контрактів.
4. Форма та умови зовнішньоекономічного контракту. Конвенція ООН про договори міжнародної купівлі-продажу 1980 р.
5. Договір міжнародної купівлі-продажу товарів.
6. Відповідальність і регулювання спорів, при виконанні зобов'язань зовнішньоекономічного договору купівлі-продажу.
7. Застосування правил ІНКОТЕРМС при укладенні договорів міжнародної купівлі-продажі товарів. Базові умови поставок ІНКОТЕРМС 2010.

Рекомендована література (див. пун. 11):

Базова (основна) література:

Міжнародно-правові акти та національне законодавство: 1, 2, 10, 11, 14, 15, 16, 17.

Наукова література: 1, 3, 4, 10, 14, 16, 17, 19, 44-48, 55, 59.

Допоміжна (додаткова) література:

Спеціальна література: 3, 7, 23, 24, 26, 44.

Завдання № 1 (індивідуальне - 15 балів).

Створити ЗЕД контракт купівлі-продажу за зразком.

КОНТРАКТ № _____ дата _____

Фірма „Трансмашинес" ЛТД м. Бомбей (Індія), яка буде іменуватися „Продавець" з одного боку, та підприємство „ПАССАТ-ЛТД" м. Київ, яке далі буде іменуватися „Покупець", з другого боку, уклали цей контракт про таке:

- Предмет контракту. Продавець продав, а Покупець купив ....
- Ціни та загальна вартість контракту.
- Умови платежу.
- Якість товару.
- Упаковка і маркування.
- Страхування.
- Гарантії якості та претензії. (продавця і покупця)
- Штрафні санкції.
- Інформація про перевезення (поставка).
- Інформація про відвантаження.
- Форс-мажор.
- Арбітраж.
- Інші умови.
- Місце підписання контракту.
- Юридичні адреси: (Продавець і Покупець).

Тема 2. Теоретико-правові засади правового режиму зовнішньоекономічної діяльності (2 год)

1. Загальнотеоретичне поняття правового режиму.
2. Поняття правового режиму зовнішньоекономічної діяльності.
3. Поняття та напрями зовнішньоекономічної діяльності, як предмету правового регулювання

Рекомендована література (див. пун. 11):

Базова (основна) література:

Міжнародно-правові акти та національне законодавство: 1, 2, 10, 15, 16, 17.

Наукова література: 4, 6, 7, 9, 10, 16, 20, 21, 22, 29, 33, 40, 42, 44-48, 50.

Допоміжна (додаткова) література:

Спеціальна література: 1, 10, 29, 33, 35.

Тема 3. Теоретико-нормативне підґрунття модернізації правового режиму зовнішньоекономічної діяльності (4 год)

1. Основні економічні та соціальні вимоги модернізації правового режиму ЗЕД.
2. Сучасні джерела правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності України, що виступають об'єктом та формою модернізації її правового режиму.
3. Вплив міжнародного економічного права на регулювання сучасних зовнішньоекономічних відносин України та їх модернізацію.
4. Основні міжнародні зобов'язання України, що впливають на модернізацію правового режиму зовнішньоекономічної діяльності.

Рекомендована література (див. пун. 11):

Базова (основна) література:

Міжнародно-правові акти та національне законодавство: 2, 3, 4, 5, 6, 17.

Наукова література: 3, 4, 10, 14, 16, 32, 34, 44-48, 50, 61, 62, 64.

Допоміжна (додаткова) література:

Спеціальна література: 6, 9, 11, 18, 21, 32.

Завдання № 2 (групове – 20 балів)

«Вплив ембарго товарів для зовнішню економічну діяльність держав»

Групи товарів (на прикладі РФ):

- енергоносії (сира нафта, нафтопродукти);
- енергоносії (природний газ, вугілля);
- ядерне паливо;
- чорні та кольорові метали, деревина, золото, алмази;
- військова та машинобудівна техніка;
- мінеральні добрива та с/г товари;
- ІТ послуги.

Група повинна дослідити:

- З'ясувати важливість обраного товару для ЗЕД держав, які найбільше потребують певного виду товару у % (для прикладів, можна обрати будь-які держави на ваш вибір, і дослідження будувати на основі цих висновків), як впливатиме їхнє часткове та повне ембарго для ЗЕД цих держав;
- З якими проблемами зіткнуться суб'єкти ЗЕД обраних держав, у подоланні питання часткового чи повного ембарго певного товару; поміркувати над шляхами вирішення цих проблем у перспективі на майбутнє;

- Поміркувати, які норми та принципи міжнародного права можуть регулювати питання пов'язане із ЗЕД діяльністю для подолання кризи, яке спровокувало ембарго;
- Поміркувати над імпортозаміщенням втрачених через часткове чи повне ембарго товарів для обраних суб'єктів ЗЕД; яким чином заохочувати імпорт/експорт схожих товарів з іншими суб'єктами ЗЕД, які не потрапляють під ембарго (правові режими, субсидіювання, митні заохочення, перевезення тощо);
- Поміркувати про можливість залучення міжнародних організацій для подолання дефіциту обраних товарів, які потрапили під ембарго рф;
- Поміркувати про можливість укладення багатосторонніх чи двосторонніх міжнародних економічних договорів, які допоможуть подолати проблему пов'язану із ембарго; (прописати основні вимоги та умови для таких договорів, істотні умови, права та обов'язки, строки, коло учасників тощо); - сам договір детально не придумувати!
- Поміркувати про національний рівень створення законодавчих актів у середині держав, які б регулювали питання, яке виникло у зв'язку із ембарго обраного товару, а також про можливість створення відповідних органів для врегулювання;
- Інші цікаві роздуми щодо дослідження.
- Позиції студентів повинні обґрунтовуватись нормами міжнародного права (закріплених у договорах, звичаєвому праві, імперативними нормами, основними принципами міжнародного права).

Завдання (готується одна копія!) потрібно оформити у письмовому вигляді: з титульною сторінкою (вказати назву завдання + назву збройного конфлікту, який аналізується, та осіб, що працювали у групі), основний текст міркувань групи (не менше 7 сторінок шрифту 14 Times New Roman, інтервал 1,5 кеглі), списку посилань на договори та інші джерела для вирішення питання, висновків (мінімум 2 сторінки).

Окрім цього, студенти підгруп, повинні підготувати виступ до 20 хв, з умовою, що кожен учасник підгрупи – зможе висловити власну позицію.

Тема 4. Правові засади співробітництва України з Європейським Союзом та його державами-членами у сфері зовнішньоекономічної діяльності (2 год)

1. Передумови модернізації правового режиму ЗЕД відповідно до взятих на себе Україною зобов'язань перед ЄС та його державами-членами.
2. Загальна характеристика модернізації правового режиму ЗЕД в Україні на підставі Угоди про асоціацію з ЄС.
3. Право Європейського Союзу як орієнтир для модернізації українського зовнішньоекономічного законодавства.

Рекомендована література (див. пун. 11):

Базова (основна) література:

Міжнародно-правові акти та національне законодавство: 1, 2, 10, 15, 16, 17.

Наукова література: 3, 4, 5, 10, 12, 17, 25, 26, 30, 44-48, 50, 51, 54, 60, 63.

Допоміжна (додаткова) література:

Спеціальна література: 2, 16, 17, 19, 24, 27, 39, 46.

Тема 5. Модернізація правового режиму надання послуг суб'єктами ЗЕД України (2 год)

1. Поняття та зміст послуг ЗЕД як загально правові категорії.
2. Гармонізація правового регулювання послуг ЗЕД за законодавством України та законодавством ЄС.
3. Проблемні питання податкового стимулювання експорту послуг за законодавством України.

Рекомендована література (див. пун. 11):

Базова (основна) література:

Міжнародно-правові акти та національне законодавство: 1, 2, 10, 15, 16, 17.

Наукова література: 1, 2, 4, 10, 11, 16, 17, 25, 28, 37, 39, 41, 44-48, 50, 53, 56, 57, 58.

Допоміжна (додаткова) література:

Спеціальна література: 4, 12, 13, 14, 20, 28, 30, 36, 37, 41, 42.

Тема 6. Модернізація режиму здійснення ЗЕД суб'єктами господарювання державного сектору економіки (2 год)

1. Організаційно-правові засади здійснення ЗЕД суб'єктами господарювання державного сектору економіки.
2. Основні чинники та напрями удосконалення порядку здійснення ЗЕД суб'єктами господарювання державного сектору економіки.

Рекомендована література (див. пун. 11):

Базова (основна) література:

Міжнародно-правові акти та національне законодавство: 1, 2, 10, 15, 16, 17.

Наукова література: 1, 2, 5, 10, 11, 16, 17, 25, 31, 43, 44-48, 50.

Допоміжна (додаткова) література:

Спеціальна література: 5, 15, 22, 31, 34, 38, 40, 43, 45.

Завдання № 3. Обговорення рефератів (15 балів).

Кожен студент обирає **одну тему** для написання реферату з навчальної дисципліни «Правове регулювання ЗЕД». **Реферат оцінюється в 15 балів**. Текст рефератів повинен бути написаний шрифтом **14 Times New Roman, інтервал 1,5 кеглі**.

Реферат повинен відповідати **структурі**: *титульна сторінка, вступ* (не менше 2 сторінок), *основна частина* (не менше 12 сторінок), *висновки* (не менше 3 сторінок), *використані джерела та література* (джерела потрібно оформлювати згідно вимог Національного стандарту України «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. ДСТУ 8302:2015».

Посилання на Національний стандарт України щодо оформлення бібліографічних посилань:

<https://drive.google.com/file/d/0B1Ugk1fhA47Ha1NfZklYZ3QzeEU/view?resourcekey=0-x51fNY74izbW1aYVTCrWdw>).

Рекомендації щодо змісту рефератів: у рефератах необхідно описати теоретичні основи обраного питання, здійснити міжнародно-правовий аналіз практики у обраному питанні, міжнародно-правовий аналіз міжнародних багатосторонніх чи двосторонніх угод згідно обраного питання, висвітлення власних міркувань студента на основі дослідженої інформації, порівняльний аналіз законодавства України в контексті обраного питання, висвітлення аналітичних міркувань студента щодо покращення та вдосконалення міжнародної взаємодії згідно обраного питання.

Важливо: без дотримання структури та основних вимог – реферати будуть не зараховані! Якщо реферати не будуть містити міжнародно-аналітичний та творчий характер дослідження – максимальна кількість балів буде знижена. Реферати на доопрацювання **не повертаються**.

ТЕМАТИКА ДЛЯ РЕФЕРАТІВ:

1. Система захисту прав і законних інтересів держави та інших суб'єктів зовнішньоекономічної та господарської діяльності України.
2. Заходи України щодо дискримінаційних та/або недружніх дій іноземних держав, митних союзів або економічних угруповань: система та порядок застосування.
3. Захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту в Україні.
4. Захист національного товаровиробника від субсидованого імпорту в Україні.
5. Захист національного товаровиробника від зростаючого імпорту в Україні.
6. Заходи проти недобросовісної конкуренції при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності: система та порядок застосування в Україні.
7. Акти об'єднань держав, спрямовані на правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

8. Акти ООН та інших міжнародних організацій, спрямовані на правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
9. Визнання недійсним та неукладеним договору концесії у зовнішньоекономічній діяльності.
10. Визнання недійсним та неукладеним договору про розподіл продукції у зовнішньоекономічній діяльності.
11. Визнання недійсним та неукладеним інвестиційного договору.
12. Договір міжнародної купівлі-продажу товарів та його умови.
13. Законодавство іноземних держав, спрямоване на правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
14. Законодавство України, спрямоване на правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
15. Законодавство України, що спрямоване на регулювання договору міжнародної купівлі-продажу товарів.
16. Звичаї ділового обороту, що застосовуються до договору міжнародної купівлі-продажу товарів.
17. Зміст договорів концесії у зовнішньоекономічній діяльності.
18. Зміст договору про розподіл продукції у зовнішньоекономічній діяльності.
19. Інвестиційний договір у зовнішньоекономічній діяльності.
20. Істотні умови інвестиційного договору.
21. Міжнародні договори як джерело регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
22. Міжнародні договори, що застосовуються до регулювання договору міжнародної купівлі-продажу товарів.
23. Міжнародні правові звичаї, що застосовуються до регулювання договору міжнародної купівлі-продажу товарів.
24. Національне законодавство як джерело регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
25. Недійсність договору міжнародної купівлі-продажу товарів.
26. Поняття зовнішньоекономічної діяльності, та зміна цього поняття за останні роки.
27. Порядок укладення договорів концесії у зовнішньоекономічній діяльності.
28. Порядок укладення договору міжнародної купівлі-продажу товарів.
29. Порядок укладення договору про розподіл продукції у зовнішньоекономічній діяльності.
30. Право, що застосовується до зовнішньоекономічних контрактів (за законодавством іноземних держав).
31. Право, що застосовується до зовнішньоекономічних контрактів (за законодавством України).

32. Правовий звичай як джерело регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

6. Питання для самоконтролю

1. Поняття зовнішньоекономічного контракту та його умови.
2. Колізійні норми, що застосовуються до зовнішньоекономічного контракту.
3. Право, що застосовується до зовнішньоекономічних контрактів.
4. Форма та умови зовнішньоекономічного контракту.
5. Конвенція ООН про договори міжнародної купівлі-продажу 1980 р.
6. Договір міжнародної купівлі-продажу товарів.
7. Відповідальність і регулювання спорів, при виконанні зобов'язань зовнішньоекономічного договору купівлі-продажу.
8. Застосування правил ІНКОТЕРМС при укладенні договорів міжнародної купівлі-продажі товарів.
9. Базові умови поставок ІНКОТЕРМС 2010.
10. Загальнотеоретичне поняття правового режиму.
11. Поняття правового режиму зовнішньоекономічної діяльності.
12. Поняття та напрями зовнішньоекономічної діяльності, як предмету правового регулювання
13. Основні економічні та соціальні вимоги модернізації правового режиму ЗЕД.
14. Сучасні джерела правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності України, що виступають об'єктом та формою модернізації її правового режиму.
15. Вплив міжнародного економічного права на регулювання сучасних зовнішньоекономічних відносин України та їх модернізацію.
16. Основні міжнародні зобов'язання України, що впливають на модернізацію правового режиму зовнішньоекономічної діяльності.
17. Передумови модернізації правового режиму ЗЕД відповідно до взятих на себе Україною зобов'язань перед ЄС та його державами-членами.
18. Загальна характеристика модернізації правового режиму ЗЕД в Україні на підставі Угоди про асоціацію з ЄС.
19. Право Європейського Союзу як орієнтир для модернізації українського зовнішньоекономічного законодавства.
20. Поняття та зміст послуг ЗЕД як загально правові категорії.
21. Гармонізація правового регулювання послуг ЗЕД за законодавством України та законодавством ЄС.

22. Проблемні питання податкового стимулювання експорту послуг за законодавством України.
23. Організаційно-правові засади здійснення ЗЕД суб'єктами господарювання державного сектору економіки.
24. Основні чинники та напрями удосконалення порядку здійснення ЗЕД суб'єктами господарювання державного сектору економіки.

7. Методи навчання

У ході викладання навчальної дисципліни підлягають використанню методи, спрямовані на:

- формування у студентів інтересу до пізнавальної діяльності й відповідальності за навчальну працю;
- забезпечення мисленнєвої діяльності (індуктивного, дедуктивного, репродуктивного та пошукового характеру);
- а також методи, пов'язані із контролем за навчальною діяльністю студентів.

Серед методів навчання, зокрема, підлягають застосуванню наступні: розповідь, пояснення, бесіда, лекція, демонстрація, спостереження, обговорення, дослідницькі проекти, підготовка та презентація індивідуальної роботи.

8. Методи контролю

Поточний контроль:

- усне опитування; перевірка тестових завдань; перевірка модульних завдань;
- перевірка письмових (індивідуальних, практичних) робіт.

Підсумковий контроль: залік

9. Розподіл балів, що присвоюються студенту

Підсумковий бал (за 100–бальною шкалою) з дисципліни «Правове регулювання шлюбно-сімейних відносин з іноземним елементом» визначається як сума величин, в залежності від отриманих балів студентом:

Поточне тестування та самостійна робота							
Змістовний модуль 1							Сума
	T1	T2	T3	T4	T5	T6	
с	5	5	5	5	5	5	30
сам.роб.		15		20		15	50
модуль						20	20
усього							100

Шкала оцінювання за курс:

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS	
90–100	відмінно	A (відмінно)	
81–89	добре	B (дуже добре)	
71–80		C (добре)	
61–70	задовільно	D (задовільно)	
51–60		E (достатньо)	
25–50	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	Не задовільно
1–25		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)	

90-100 балів (відмінно) - виставляється студенту, який дав повну і правильну відповідь на всі питання, що базуються на знанні міжнародно-правових актів, національного законодавства, судової практики, наукової та спеціальної літератури. Виконав усі індивідуальні завдання.

81-89 балів (дуже добре) - виставляється студенту, який дав не цілком повну але правильну відповідь на всі питання, що базуються на знанні предмету. Виконав усі індивідуальні завдання.

71-80 балів (добре) - виставляється студенту, який дав повну і правильну відповідь, але не на всі питання, або відповідь не базується на всіх складових джерелах вивчення. Однак у підсумку його відповідь повинна базуватись не менше ніж на двох базових джерелах. Виконав усі індивідуальні завдання.

61-70 балів (задовільно) - виставляється студенту, який не дав вичерпної детальної відповіді на питання контрольних завдань і яка базується тільки на одному із рекомендованих джерел вивчення матеріалу. Виконав не усі індивідуальні завдання.

51-60 балів (достатньо) - виставляється студенту, який не дав вичерпної (достатньої) відповіді на питання контрольних завдань та не може назвати джерела інформації навчальної дисципліни. Виконав не усі індивідуальні завдання.

0-50 балів (незадовільно) - виставляється студентові, який виявив значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні

передбачених програмою завдань, незнайомий з основною юридичною літературою з дисципліни. Виконав не усі індивідуальні завдання або взагалі нічого не зробив.

11. Рекомендована література

11. 1. Базова (основна) література:

Міжнародно-правові акти та національне законодавство:

1. Господарський кодекс України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
2. Закон України «Про міжнародне приватне право» Відомості Верховної Ради України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2709-15#Text>
3. Закон України URL: Про митний тариф <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/674-20#Text>
4. Закон України Про забезпечення масштабної експансії експорту товарів (робіт, послуг) українського походження шляхом страхування, гарантування та здешевлення кредитування експорту URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1792-19#Text>
5. Закон України Про застосування спеціальних заходів щодо імпорту в Україну, URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/332-14#Text>
6. Закон України Про захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту, URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/330-14#Text>
7. Закон України Про захист національного товаровиробника від субсидованого імпорту, URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/331-14#Text>
8. Закон України Про зовнішньоекономічну діяльність URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text>
9. Кодекс торговельного мореплавства України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/176/95-%D0%B2%D1%80#Text>
10. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про договори міжнародної купівлі-продажу товарів від 11.04.1980 р. Офіційний вісник України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_003#Text
11. Конституція України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>

12. Кримінальний Кодекс України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
13. Митний Кодекс України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>
14. Міжнародна федерація інженерів-консультантів. Тексти модельних контрактів. <http://fidic.org>
15. ООН. Комісія по праву міжнародної торгівлі. Модельні тексти. http://www.uncitral.org/uncitral/en/uncitral_texts/arbitration/1985Model_arbitration.html
16. Цивільний кодекс України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>

Наукова література:

1. Азімов Є. Р. Підвищення економічної безпеки України шляхом врегулювання газової проблеми. *Збірник наукових праць національного університету державної податкової служби України*. 2012. № 1. С. 15–23.
2. Ашуркова О. О. Правове регулювання зовнішньоторговельної діяльності в умовах реалізації інтеграційних прагнень України : монографія. НАН України, Ін-т економіко-правових досліджень. Чернігів: Десна Поліграф, 2015. 392 с.
3. Байдала Н. М. Експортний потенціал: сутнісна характеристика, фактори формування та механізми стимулювання, 2015. URL: <http://www.repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/10227/1/%D0%9F%D1%96%D0%B4%D0%B4%D1%83%D0%B1%D0%BD%D0%B0%20%D0%9B.%20%D0%86.%2C%20%D0%86%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D1%96%D1%94%D0%BD%D0%BA%D0%BE%20%D0%9A.%20%D0%92.%20%D0%A4%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B8%20%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%B5%D0%BA%D1%81%D0%BF%D0%BE%D1%80%D1%82%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D0%BF%D0%BE%D1%82%D0%B5%D0%BD%D1%86%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%83%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D1%81%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%85%20%D0%BF%D1%96%D0%B4%D0%BF%D1%80%D0%B8%D1%94%D0%BC%D1%81%D1%82%D0%B2.pdf>
4. Барабаш О. Поняття та сутність адміністративно-правових режимів забезпечення громадської безпеки при надзвичайних ситуаціях. *Підприємництво, господарство і право*. Щомісячний науково-практичний господарсько-правовий журнал. 2009. № 7. С. 19–22.

5. Богущий П. П. Поняття та види правового режиму. Актуальні проблеми теорії та історії прав людини, права і держави : матеріали 5-ї Всеукр. наук. конф. Правників-початківців (Одеса, 12–13 квітня 2008 р.), 2008. С. 125–129.
6. Брюховицький В. О. ПДВ: практика застосування ПКУ (із прикладами заповнення декларації): *Дебет–Кредит*. 2012. № 30–31. URL: <https://online.dtki.ua/Book/%C2%AB%D0%94%D0%9A%C2%BB%20%E2%84%9630-31.epub/navPoint-36>
7. Василенко М. Д. Спеціальні господарсько-правові режими технопарків і технополісів: досвід України та зарубіжних країн : монографія. Одеса : Сімекс–прін, 2012. 226 с.
8. Віхров О.П. Правове регулювання господарських відносин в окремих сферах і галузях економіки. К.: Юрінком Інтер, 2017. 448 с.
9. Воловик О. А. Погляд на право і розвиток економіко-правового дискусю: монографія. Київ : Юрінком Інтер, 2014. 272 с.
10. Грановська В. Г. Експортний потенціал аграрних підприємств України як індикатора їх конкурентоспроможності. *Агросвіт*. 2018. № 6. С. 32–39.
11. Гузенко Г. М., Гайдученко Ю. О. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: сутність, економічний механізм її розбудови, особливості. *Вісник національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»*. Серія : Економічна теорія та право. 2013. № 3. С. 77– 89.
12. Гузенко Г. М., Гайдученко Ю. О. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: сутність, економічний механізм її розбудови, особливості. *Вісник національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»*. Серія : Економічна теорія та право. 2013. № 3. С. 77– 89.
13. Дахно І., Алієва-Барановська В. Міжнародне економічне право: навчальний посібник. К. : Центр навчальної літератури, 2019. 368 с.
14. Денисенко В. В. Міжнародно-правова основа національного морського права України (теоретичні аспекти). Одеса: АТ БАХВА, 1995. 103 с.
15. Державна допомога виробникам в Україні: реформування відповідно до норм СОТ та ЄС. К. : Український центр міжнародної інтеграції, Нора-Друк, 2004, 86 с.
16. Дзера О. В. Розвиток права власності громадян в Україні. К. : Вентурі, 1996. 219 с.
17. Євко Ю. В. правовий режим майна осіб, між якими був зареєстрований недійсний шлюб, визнаний недійсним рішенням суду. *Бюлетень Міністерства юстиції України*. 2010. № 6. С. 90–102.
18. Заїченко Л. І. Модернізація законодавства України у сфері фізкультури і спорту: господарсько-правові аспекти. *Вісник Національного університету «Юридична академія*

- України імені Ярослава Мудрого*». Серія : Економічна теорія та право. 2013. № 2. С. 174–181.
19. Зельдіна О. Р. Спеціальний режим господарювання як інститут господарського права. Зобов'язальне право. К. : Юрінком інтер, 1998. 910 с.
  20. Карпова В. Посередницькі послуги в ЗЕД: як визначити місце постачання. URL : http://bz.ligazakon.ua/ua/magazine_article/BZ008809
  21. Керівні принципи ОЕСР щодо корпоративного врядування на підприємствах державної форми власності, редакція 2015 року. OECD Publishing, Paris, 2019. 92 р.
  22. Кобиляк Н. Сам собі інвестор: чи може держава бути ефективним власником. Економічна правда. 23.09.2020 року. URL: <http://www.epravda.com.ua/columns/2020/09/23/665468/>
  23. Корнієнко А. А., Малик О. І. особливості залучення прямих іноземних інвестицій до України в умовах формування глобального економічного простору. *Ефективна економіка*. Електронне наукове фахове видання. 2013. № 5. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2043>
  24. Красілич І. О. Особливості управління зовнішньоекономічною діяльністю машинобудівних підприємств. *Ефективна економіка*. 2016. № 4. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4920>
  25. Лисанець О. С. Особливості правового режиму земель сільськогосподарського призначення. *Проблеми законності*. Акад. зб. наук. праць. 2010. Вип. 107. С. 106–112.
  26. Маргасова В. Г. Аналіз фінансових результатів зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання. *Актуальні проблеми економіки*. 2009. № 3 (93). С. 207–213.
  27. Мельник Т. Експортний потенціал України: методологія оцінки та аналіз. URL: <http://journals.uran.ua/jiep/article/view/27507>
  28. Михайлюк Г. О. Шляхи імплементації стандартів щодо прав інтелектуальної власності, зокрема права комерційних позначень, в контексті угоди про асоціацію між Україною та ЄС. *Бюлетень Міністерства юстиції України*. 2014. № 7. С. 78–84.
  29. Мінка Т. П. правовий режим як критерій поділу права на галузі. *Часопис Київського університету права*. К. : Київський університет права НАН України, 2010. № 3. С. 18–22.
  30. Найко А. В. Залучення іноземних інвестицій в Україну: проблеми та перспективи у світлі сучасних реформаційних процесів. URL: <http://www.nweland.com.ua/pages/investment.php>.
  31. Оподаткування ПДВ операцій з постачання послуг з перевезення ватажів замовнику-нерезиденту за межами митної території України: *Державна фіскальна служба*. URL: <http://online.dtkr.ua7/Book/%C@%AB%D0%94%C2%BB%20%E2%84%9630-31.epub/navPoint-36>

32. Павленко О. Є«послуги», а є — «послуги» (визначення послуг у ПКУ). URL : <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2016/december/issue-104/article-24238.html>
33. Радеке Й. Промисловий сектор України: аналіз і останні тенденції. URL : http://www.beratergruppe-ukraine.de/download/TN/TN_02_2014_ukr.pdf
34. Романюк І. Агентські послуги на користь нерезидента. URL : <http://www.visnuk.com.ua/uk/faq/question/2367>
35. Святненко В. Ю. Чинники підвищення конкурентоспроможності промислових підприємств в умовах глобалізації. *Теоретичні та прикладні питання економіки : збірник наукових праць*. К. : ВПЦ «Київський університет», 2010. № 23. С. 131–141.
36. Спектор О. М. Міжнародно-правові режими природокористування в сучасному міжнародному праві. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2017. Випуск 4. С. 291–298. URL: <http://www.nvppp.in.ua/vip/2017/4/56.pdf>
37. Teece D. J. Dynamic Capabilities and Strategic Management. *Strategic Management Journal*. 1997. Vol. 18. P. 509–534.
38. Томаш Л. В. Правовий режим: поняття та ознаки. *Науковий вісник Чернівецького університету*. Правознавство. Збірник наукових праць. 2005. Вип. 282. С. 20–26.
39. Фаріон Н. Принципи корпоративного управління: міжнародний та вітчизняний досвід. *Інвестиції: практика та досвід*. 2015. № 22. С. 134–138.
40. Фединяк Г. С., Фединяк Л. С. Довідник з міжнародного приватного права та міжнародного цивільного процесу. Київ: Алерта, 2019. 234 с.
41. Фединяк Г. С., Фединяк Л. С. Міжнародне приватне право. Підручник Київ : Алерта, 2017.
42. Фединяк Г. С., Фединяк Л. С. Практикум з міжнародного приватного права та міжнародного цивільного процесу. Київ : Алерта, 2020. 226 с.
43. Фединяк Л. Нормативні акти України та її потреби щодо регулювання питань юрисдикційного імунітету держави та її органів. *Право України*. 1999. № 2. С. 108-109.
44. Фединяк Л. Підсудність та юрисдикційний імунітет держави, її органів та представників. Львів: Світ, 1998. 24 с.
45. Чайковська В. В. Модернізація правового режиму зовнішньоекономічної діяльності в Україні: виклики міжнародної інтеграції: монографія. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2020. 424 с.
46. Чайковська В. В. Щодо проблемних аспектів економіко-правого стимулювання експорту послуг в розрізі податкових пільг, 2020. URL: <http://dspace.onu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/28281/1/1038-1044.pdf>
47. Шапошников К. С. Корпоративні права держави: особливості реалізації та управління. URL: [http://kntu.kr.ua/doc/zb_22\(2\)_ekon/stat_20_1/10.pdf](http://kntu.kr.ua/doc/zb_22(2)_ekon/stat_20_1/10.pdf)

48. Шумило О. Оцінка наслідків угоди про вільну торгівлю між Україною та ЄС. К., 2007. 320 с.
49. Barney J. B. The Resource-based View of the Firm: Ten Years after 1991. *Journal of Management*. 2001. Vol. 27. P. 625–641.
50. Calantone R. J. The Influence of Internal and External Firm Factors on International Product Adaptation Strategy and Export Performance: A Three-country Comparison. *Journal of Business Research*. 2006. Vol. 59. P. 176–185.
51. D. Faber & B. Schuijling. Financial Leasing and Its Unification by Unidroit. *Electronic Journal of Comparative Law*, vol. 14.3 (December 2010).
52. Grant R. M. The Resource-based Theory of Competitive Advantage: Implications for Strategy Formulation. *California Management Review*. 1991. Vol. 33. P.114–135.
53. Hamel G. *Competing for the Future*. Boston : *Harvard Business School Press*, 1994. 327 p.
54. Heckscher Eli F. Heckscher-Ohlin Trade Theory; translated, edited, and introduced by Harry Flam and M. June Flanders. Cambridge : The MIT Press, 1991. 234 p.
55. Mark Fenwich, Stefan Wrbka. *International Business Law: Emerging Fields of Regulation*. Hard Publishing. 2018. 240 p. 10.Larry A. Dinatteo. *International Business Law and the Legal Environment. A Transactional Approach*. Routledge. NY. 2016. 682 p.
56. Pawan Kumar Chugan. Taxonomy for Firm-level Determinants of Export Performance. *Universal Journal of Industrial and Business Management*. 2014. Vol. 2 (1). P. 6–15.
57. Penrose E. T. *The Theory of the Growth of the Firm*. *Oxford University Press*. 2009. 4th edition. 304 p.
58. Pfeffer J. *The External Control of Organizations: A Resource Dependence Perspective*. *New York: Harper & Row*, 1978. 300 p.
59. Serra F. et al. Factors Influencing the Propensity to Export: A Study of UK and Portuguese Textile Firms. *International Business Review*. 2012. Vol. 21. P. 210– 224.
60. Zou S. The Determinants of Export Performance: a Review of the Empirical Literature Between 1987 and 1997. *International Marketing Review*. 1998. Vol. 15 (5). P. 333–356.

11.2. Допоміжна (додаткова) література:

1. Абрамський, С. Є. Злочинність у зовнішньоекономічній сфері як об'єкт кримінологічного аналізу. *Вісник Кримінологічної асоціації України*. 2023. № 1 (28). С. 64-71. DOI: <https://doi.org/10.32631/vca.2023.1.05>.
2. Алішаускас В. Рух до митного союзу з ЄС: де Україна досягла успіху і що потрібно до-робити. 21.03.2023 р. URL: <https://www.euointegration.com.ua/experts/2023/03/21/7158185/>

3. Байдукова І. М., Мазур Ю. О. Принципи і основні методи оцінки ефективності інвестиційних проєктів. *Вісник Донбаської державної машинобудівної академії*. 2016. №3Е (14). С. 199–204.
4. Банчук-Петросова О.В. Методи державного регулювання розвитку зовнішньоекономічної діяльності. *Інвестиції: практика та досвід*. 2022. № 9–10. DOI: 10.32702/2306-6814.2022.9—10.92.
5. Білокінна І.Д. Формування інституційного механізму становлення «зеленої економіки» в аграрній сфері : дис. канд. екон. наук : 08.00.03 / Вінницький національний аграрний університет. Вінниця, 2021. 249 с.
6. Бороденко Т. Європейський вектор в митному адмініструванні України. *Grail of Science*, 2023. № 24. С. 132–139. <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.17.02.2023.021>
7. Будюк Ю. П. Стратегія реалізації державної політики по залученню іноземних інвестицій в економіку України: монографія. Київ :Фенікс, 2017. 112 с.
8. Венгуренко Т.Г. Аналіз інвестиційної привабливості України. *Бізнес-інформ*. 2020. № 4. С. 103–111.
9. Гаврилюк О.В. Причина та напрямки впливу прямих іноземних інвестицій на економіку приймаючої країни. *Науковий вісник Чернівецького університету*. 2019. Вип. 820. С. 18– 25.
10. Григорова-Беренда, Лариса Іванівна. Теорія і практика зовнішньої торгівлі : навчальний посібник. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023. 136 с.
11. Гриценко Г. М. Правове регулювання проведення митного контролю у формі огляду та переогляду: практичний аспект. *Актуальні проблеми права: теорія і практика*. 2023. N 1 (45). URL : <https://journals.snu.edu.ua/index.php/app/article/view/640>
12. Державна служба статистики України. Офіційний сайт Державної служби статистики України. 2023. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
13. Експортно-імпортні операції: реалії обліку та оподаткування в умовах воєнного стану. *Журнал стратегічних економічних досліджень*. 2023. № 1 (12). С. 25-34.
14. Івашова Л. М. Інституційний механізм захисту прав інтелектуальної власності в умовах інтеграції України до ЄС. *Публічне управління та митне адміністрування*, 2022. № 4 (35). С. 40-49.
15. Калиновський А. О. Стан і перспективи розвитку світової авіаційної галузі та ринку послуг із відновлення авіаційної техніки. *Бізнесінформ*. 2019. С. 19-25.
16. Квеліашвілі І. М., Тоцька Т. С. Упровадження актуальних концепцій управління митною справою європейських країн у національну практику. *Публічне управління у сфері державної безпеки та митної справи*, 2021. № 29. С. 74-

80 <https://doi.org/10.32836/2310-9653-2021-2.12> DOI: <https://doi.org/10.32836/2310-9653-2021-2.12>

17. Кириченко С. О., Ружицький А. В., Тульчинська С. О., Салоїд С. В. Концептуальні засади організації системи антикризового управління підприємством в умовах макроекономічної нестабільності. *Агросвіт*. 2021. № 9–10. С. 18–23.
18. Ковальчук А. М. Управління державною заборгованістю: досвід Польщі. 2019. Т. 6. С. 98–99.
19. Красота О.В., Яровой А.В. Відновлення макроекономічної стабільності в умовах пандемії COVID-19. *Ефективна економіка*. 2021. №1.
20. Легка О.В. Основні детермінанти, які зумовлюють корупційні правопорушення в Україні. *Право і суспільство*. 2020. № 3. С. 44–49.
21. Мізіна І. В. Особливості правового регулювання фінансування оборонної сфери в умовах воєнного стану. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2023. № 1. URL : http://apnl.dnu.in.ua/1_2023/1_2023.pdf#page=141
22. Нестуля О., Аліман М. Борис Мартос та його внесок у розвиток української кооперації. *Краєзнавство*. 2019. № 3. С. 46-62.
23. Орехова Т. В. Статус кандидата в ЄС для України: економічні перспективи. *Економіка і організація управління*. 2022. № 2. С. 15–23.
24. Полякова, Ю. В., Котуха, О. С., & Олашин, М. М. Інституційно-правове забезпечення міжнародного митного співробітництва України. *Експерт: парадигми юридичних наук і державного управління*, 2020. (9), 263-273. [https://doi.org/10.32689/2617-9660-2020-3\(9\)-263-273](https://doi.org/10.32689/2617-9660-2020-3(9)-263-273) DOI: [https://doi.org/10.32689/2617-9660-2020-3\(9\)-263-273](https://doi.org/10.32689/2617-9660-2020-3(9)-263-273)
25. Прушківська Е. В. Особливості розвитку авіаційної галузі на міжнародному та національному рівні в умовах глобалізації. *Економічний вісник Національного гірничого університету*. 2017. № 4. С. 92-99.
26. Салоїд С. В., Редько К. Ю. Аналіз розвитку підприємств авіаційної галузі і визначення економічних проблем. *Агросвіт*. 2021. № 3. С. 50–54.
27. Сиротко М. Державне регулювання торговельної діяльності в Україні в контексті сучасних глобальних викликів. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2023. Том 2. № 77. URL : <http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/284070>
28. Скорук О. В. Облік і оподаткування зовнішньоекономічної діяльності : конспект лекцій. Луцьк : Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2023. 92 с.

29. Скрипник С., Процевят О., Воронова О. Особливості регулювання зовнішньоекономічної діяльності в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2022. № 38. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-38-47>
30. Соколи І. І. Шляхи розвитку українського авіабудування у сучасних умовах. *Причорномор. економ. студії*. Одеса, 2019. № 46, ч. 1. С. 67–72.
31. Солонійчук А. Р. Тенденції розвитку міжнародного ринку авіабудування. *Національний авіаційний університет*. 2022. URL: https://dspace.nau.edu.ua/bitstream/NAU/55239/1/%d0%a4%d0%9c%d0%92_29_2_2022_%d0%a1%d0%be%d0%bb%d0%be%d0%bc%d1%96%d0%b9%d1%87%d1%83%d0%ba%d0%90.pdf.
32. Типологічне дослідження «Відмивання доходів від податкових злочинів». Державна служба фінансового моніторингу України. 2020. 78 с.
33. Ткаченко Д. О. Вплив транснаціональних корпорацій на розвиток внутрішнього ринку України. : автореф. Дис. На здобуття наук. ступеня канд. Екон. наук : 08.00.03. Київ, 2020. 23 с
34. Тульчинський Р. В., Тульчинська С. О., Ружицький А. В. Стратегії конкурентоспроможності підприємств в умовах макроекономічної нестабільності. *Економічна наука*. 2021. № 6. С.5-9
35. Устименко В.А. Господарське законодавство України: перспективи модернізації на засадах сталого розвитку. *НАН України; Інститут економіко-правових досліджень*. Київ. 2019. 320 с.
36. Фалалеева Л. Г. Роль Копенгагенських критеріїв у реалізації цінностей Європейського Союзу. Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України. 2017. № 1. С. 114-122.
37. Фліссак К. Міжнародні правові аспекти зовнішньоторговельної політики Європейського Союзу. *Актуальні проблеми правознавства*. 2022. № 4 (32). URL : <http://appj.wunu.edu.ua/index.php/appj/article/view/1503>
38. Чапляк Н. І. Інвестиційна привабливість України: проблеми та шляхи вирішення в сучасних реаліях. *Економіка та суспільство*. 2022. № 40. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-40-80>
39. Шацька З. Я., Костіна Н. С. Транснаціональні корпорації агропромислового сектору: сучасний стан та перспективи розвитку. *Формування ринкових відносин*. 2022. № 10.
40. Шевчук О. Гармонізація законодавства України профінансові послуги з правом європейського союзу в рамках угоди про асоціацію між Україною та ЄС. *Актуальні*

проблеми правознавства. 2017. № 1 т.2. URL : <http://app.wunu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/12/12-2017-10.pdf#page=11>

41. Шкурат І. В. Транснаціональні корпорації у процесах глобалізації та їхній вплив на національні уряди: організаційно-правовий механізм. *Право та державне управління*. 2020 р., № 1 том 1. URL: http://pdujournal.kpu.zp.ua/archive/1_2020/tom_1/4.pdf
42. Шуплат О. М. Аспекти поліпшення інвестиційного клімату України в умовах євроінтеграції. *Науковий вісник Ужгородського університету*. 2022. № 1 (59). С. 129–137. DOI: [https://doi.org/10.24144/2409-6857.2022.2\(60\).129-137](https://doi.org/10.24144/2409-6857.2022.2(60).129-137).
43. Dür, A., Moser, C. & Spilker, G. The political economy of the European Union. *Rev Int Organ* 15, 561–572 (2020). URL: <https://doi.org/10.1007/s11558-020-09389-8>
44. Kaletnik G. M., Shpykuliak O.G., Bilokinna I.D. The concept of “green economy” in the development of social formations. Economic aspects of energy efficient and environmentally safe directions for the development of rural areas: collective monograph . Sofia, 2021. P. 61–79.
45. Rebecca Leppert. How exactly do countries join the EU? 2022. URL: <https://pewrsr.ch/3bakJQj>
46. Yankiv M., Flissak K., Kozłowski A. *Leksykon dyplomacji gospodarczej*. CeDeWu, Warszawa, 2021, 181 s.

12. Інтернет-ресурси:

1. Електронний архів-репозитарій Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. URL: <http://dspace.nlu.edu.ua/>
2. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua/>
3. Офіційне інтернет-представництво Президента України : <https://president.gov.ua/>
4. Офіційний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>
5. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua>
6. Урядовий портал : <https://www.kmu.gov.ua/>
7. Офіс реформ Кабінету Міністрів України <https://www.kmu.gov.ua/uryadta-organi-vladi/ofis-reform-kabinetu-ministriv-ukrainu>
8. Міністерство розвитку громад та територій України : <http://www.minregion.gov.ua/>
9. Конституційний Суд України : <http://www.ccu.gov.ua>

13. Методичне забезпечення

Методичні рекомендації щодо підготовки та оцінки кваліфікаційних робіт; Методичні вказівки до підготовки та оцінки курсових робіт; індивідуальні завдання; ситуаційні завдання (кейси); приклади виконання типових завдань та задач; комп'ютерні презентації; ілюстративні матеріали; каталоги інформаційних ресурсів Наукової бібліотеки Львівського національного університету імені Івана Франка, Львівської національної наукової бібліотеки ім. В. Стефаника та ін.